

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
Inleiding	4

Deel 1 Algemeen	6
1. Intentie van de Wet	7
1.1 Meedoen	7
1.2 Burgerparticipatie	7
2. De Kaders	8
2.1 Wettelijk Kader	8
2.2 Blik op de Toekomst	9
2.2.1 Wmo-(Rijks) initiatieven	9
2.2.2 Kabinetsplannen	10
2.2.3 Trends en Ontwikkelingen	12
2.3 Speerpunten Beleidsplan Wmo 2012-2015	13

Deel 2 De Thema's	16
2.1 Opbouw Thema's	16
Thema 1 Samen wonen, leven en werken	18
Omschrijving	18
Wat willen we bereiken?	19
Thema 2 Opgroeien	20
Omschrijving	20
Wat willen we bereiken?	21
Thema 3 Inzetten voor de ander	23
Omschrijving	23
Wat willen we bereiken?	23
Thema 4 Vrijtijdsbesteding	24
Omschrijving	24
Wat willen we bereiken?	24
Thema 5 Toegankelijkheid	25
Omschrijving	25
Wat willen we bereiken?	26
Thema 6 Zelfstandig blijven	27
Omschrijving	27
Wat willen we bereiken?	28

Deel 3 Financiën	29
3.1 Financiële druk	30
3.2 Wmo inkomsten en uitgaven	30
3.3 Nadeelgemeente	35
3.4 AWBZ-decentralisering	35
3.5 Uitvoeringskosten en andere kosten	35
3.6 De Wmo-uitkering in de komende jaren	36
3.7 De uitgaven Wmo in de toekomst	36

Deel 4 Communicatie	37
4.1 Communicatie bij ontwikkeling wmo beleidsplan	38
4.2 Communicatie tijdens de uitvoering	38
4.3 Communicatie bij evaluatie van het wmo beleidsplan	39

VOORWOORD

Hooggeachte Raad,

Voor u ligt het Wmo beleidsplan 2012-2015. Ten grondslag aan dit beleidsplan liggen de door U geschetste kaders, alsmede de inzet en inspanning van onze inwoners, de dorpsraden, de adviescommissie Wonen, Zorg en Welzijn en onze medewerkers. Op deze plaats wil ik eenieder danken voor zijn of haar bijdrage aan de totstandkoming van dit beleidsplan.

De komende jaren zullen in het teken staan van veranderingen in de sociale sector. Enerzijds is er sprake van een 'dubbele vergrijzing', die de vraag naar zorg zal vergroten. Anderzijds zien we de middelen, die we als gemeente ontvangen, niet in gelijke pas volgen. Voegen we daar de decentralisaties van jeugdzorg, AWBZ-taken en de Wet Werken naar Vermogen aan toe, dan zien we dat er roerige tijden aankomen.

Vandaar dat in dit beleidsplan voor een andere opzet en insteek gekozen wordt. Allereerst wordt het individu, en daarmee zijn of haar individuele situatie, uitgangspunt van beleid. Door samen met het individu te kijken naar zijn problemen, maar ook naar de oplossingen die het eigen netwerk van dat individu biedt, gaan we uit naar de eigen kracht en het eigen oplossingsvermogen van onze inwoners.

Dat gaan we bereiken door beleidsinzet op een aantal thema's. Juist door de klassieke prestatievelden los te laten, maar een individu te beschouwen binnen de brede welzijnscontext, kunnen maatwerkoplossingen gevonden worden. Het voorliggend plan biedt daartoe het raamwerk. Een raamwerk dat de komende jaren ingevuld gaat worden, zodat het volgend Wmo-beleidsplan een 'integraal welzijnsbeleidplan' wordt.

De nieuwe insteek heeft ook voor de uitvoering van onze diensten gevolgen. Er komt een grotere nadruk op preventie te liggen, waardoor er minder problemen ontstaan. Er komt een grotere nadruk op collectieve voorzieningen te liggen, waar burgers zelf een beroep op kunnen doen. Er is verregaande aandacht voor deregulering en de optimalisatie van werkprocessen, zodat er meer middelen beschikbaar zijn om te investeren in de maatschappij.

Kortom, een ambitieuze aanpak waarbij de eigen kracht van onze inwoners centraal staat.

Stefan Wouters
Wethouder Sociale Zaken & Welzijn

INLEIDING

De gemeente is met de komst van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) per 1 januari 2007 verplicht minimaal één keer in de vier jaar een beleidsplan te ontwikkelen met daarin de gemeentelijke visie op maatschappelijke ondersteuning en de doelen die de gemeente wil bereiken op de negen prestatievelden. De gemeenteraad heeft op 16 december 2008 het eerste Wmo beleidsplan 2008-2011 Reusel-De Mierden vastgesteld. Voor de periode 2012-2015 is een actualisering van het genoemde Wmo beleidsplan nodig.

Aanpak

De evaluatie van het vorige plan leverde belangrijke bouwstenen op voor het beleidsplan 2012-2015. Naast deze bouwstenen zijn de volgende zaken leidend geweest bij het schrijven van onderhavig Wmo beleidsplan:

Op 19 mei heeft een werkbijeenkomst plaatsgevonden met de raad en duo commissieleden. Ook waren hierbij leden van de adviescommissie Wonen Zorg en Welzijn (WZW) en leden van de dorpsraden uit de kernen aanwezig.

Op 6 juni 2011 heeft een tweede werkbijeenkomst met raadsleden plaats gevonden. Tijdens deze avond zijn de thema's verder uitgediept, zijn maatschappelijke effecten benoemd en zijn er doelstellingen geformuleerd

Op 31 mei 2011 en 5 september 2011 hebben we aan tafel gezeten met de ketenpartners.

De adviescommissie WZW heeft een advies uitgebracht over de speerpunten en nieuwe thema's voor het Wmo beleidsplan.

Uitkomsten van de Gemeentelijke Gezondheidsdienst monitor (GGD monitor).

Inhoud

In het eerste deel van het beleidsplan wordt de intentie van de wet en de (wettelijke) kaders beschreven. Aan de hand van gemeentelijke en landelijke ontwikkelingen worden speerpunten voor de periode 2012-2015 geformuleerd. Vervolgens worden de thema's uitgewerkt. Naast een beschrijving van het thema wordt het maatschappelijk effect benoemd, welke aandachtsvelden dit raakt en wat per aandachtsveld bereikt wil worden in de beleidsperiode 2012-2015.

In dit beleidsplan is de uitwerking per thema in een vernieuwende vorm weergegeven. Er is om te komen tot een integraler beleidsplan, afgestapt van de klassieke vorm van prestatievelden, doelstellingen en activiteiten. Er is gekozen voor zes thema's in plaats van prestatievelden. Dit Wmo beleidsplan wordt in deze vorm gezien als een overgangsplan naar een integraal welzijnsplan waarbij gestreefd wordt naar minder losse plannen. Doel is om zoveel mogelijk beleidsterreinen hier aan te koppelen, waardoor de thema's als een kapstok gaan fungeren voor diverse uitvoeringsplannen. Jaarlijks wordt er geëvalueerd. In deze evaluatie is aandacht voor de vragen: Hebben we bereikt wat we wilden bereiken? Zijn er nieuwe ontwikkelingen die opgenomen moeten worden in het beleidsplan? Daarnaast wordt ook de nieuwe opzet van het beleidsplan geëvalueerd, dit zal aan het einde van de beleidsperiode in 2015 plaatsvinden.

In het derde deel wordt er aandacht besteed aan de financiën. In het laatste deel van het Wmo beleidsplan staat de communicatie centraal.

De volgende bijlagen vindt u in een aparte notitie bij deze nota:

- verslag van de werkbijeenkomsten en de uitkomsten van de GGD monitors in het voorjaar 2011;
- advies van de adviescommissie WZW;
- De Kanteling;
- lijst met afkortingen en termen.

Planning

De planning voor goedkeuring van het Wmo beleidsplan 2012-2015 is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1. Planning Wmo beleidsplan 2012-2015.

Activiteit	Wanneer 2011
B&W vergadering	27 september
Beleidsnota ter advisering voorleggen aan WZW	28 september
Ter inzage leggen, 6 weken	28 september- 7 november
Verwerken van inspraakreacties	7 november – 14 november
B&W vergadering	22 november
Commissievergadering	6 december
Raadsvergadering	20 december

DEEL 1 ALGEMEEN

1. INTENTIE VAN DE WET

1.1 Meedoen

Het vertrekpunt van de Wmo is dat alle inwoners meedoen aan de samenleving (participeren). Inwoners worden uitgedaagd allereerst zelf en samen met andere inwoners, familie en kennissen oplossingen voor hun problemen te zoeken. Als dat niet kan of niet lukt, springen maatschappelijke organisaties en de lokale overheid bij.

Rol gemeente

De lokale overheid heeft de regie en zorgt voor een aanbod dat aansluit bij de behoefte van de inwoners. De gemeente biedt ondersteuning aan inwoners die het niet zelfstandig redden. De verantwoordelijkheid van de gemeente ligt daarmee bij het realiseren van een vangnet voor de mensen die zelf geen of onvoldoende ondersteuning kunnen regelen of ontvangen vanuit de naaste omgeving. Tegelijkertijd zet de gemeente in op het versterken van de sociale samenhang en het stimuleren van het sociale karakter van de kernen. Met name voor dit aspect is de betrokkenheid van de inwoners bij hun dorp van belang. Dit vraagt van de gemeente een open houding richting de inwoners, zodat een betere en structurele uitwisseling van wensen, ideeën en suggesties tussen inwoners, instellingen en gemeente kan ontstaan.

1.2 Burgerparticipatie

Meedoen, ofwel maatschappelijke participatie, kent drie varianten:

- De eerste variant is participeren in allerlei activiteiten, zoals betaald werk hebben, lid zijn van verenigingen of evenementen bezoeken.
- De tweede variant is meehelpen als vrijwilliger of familiezorger.
- De derde vorm is mede vormgeven aan beleid via inspraak en actief burgerschap. De Wmo heeft tot doel deze drie manieren van 'meedoen in de maatschappij' te bevorderen en waar nodig te ondersteunen.

Bij burgerparticipatie in het kader van de Wmo gaat het niet alleen om het behartigen van belangen. Het gaat ook om het betrekken van inwoners bij maatschappelijke ondersteuning in de praktijk en om het stimuleren van inwoners om zich in te zetten voor de samenleving. De Wmo doet een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van mensen om voor zichzelf, voor elkaar en voor de omgeving te zorgen. De rol van vrijwilligers en familiezorgers in de samenleving wordt daarmee steeds belangrijker.

2. DE KADERS

2.1 Wettelijk kader

Hoewel met de Wmo de invulling en de uitvoering van het beleid in belangrijke mate op lokaal niveau plaatsvindt legt de wetgever tegelijk gemeenten wel een aantal verplichtingen op. Samengevat gaat het hierbij om:

- vierjaarlijks richtinggevend beleidsplan (voorliggend beleidsplan);
- verordening individuele voorzieningen;
- horizontale verantwoording: jaarlijkse publicatie over prestaties op basis van het uitvoeringsprogramma;
- klanttevredenheidsonderzoek;
- participatie van inwoners;
- compensatieplicht.

Vierjaarlijks richtinggevend beleidsplan

In de Wmo is opgenomen dat de gemeenteraad één of meer beleidsplannen voor een periode van maximaal vier jaar vaststelt over maatschappelijke ondersteuning. Het Rijk heeft binnen de Wmo negen prestatievelden geformuleerd. Zoals reeds in de inleiding is aangegeven, wordt dit Wmo beleid niet weergegeven aan de hand van deze negen prestatievelden, maar aan de hand van nieuwe thema's waarin sport, cultuur, wonen, toerisme en recreatie ook een volwaardige plek kunnen krijgen. Dit beleidsplan ligt nu aan u voor.

Verordening individuele voorzieningen

De Wmo vraagt om een 'Kanteling' in denken en doen. Niet langer draait het om het honoreren van claims, maar om compensatie en participatie. Waar in het verleden werd gekeken of mensen recht hadden op een bepaalde voorziening, wordt nu gekeken of de gewenste voorziening wel het probleem van de inwoner oplost.

De verordening en beleidsregels zijn momenteel in voorbereiding en de verordening wordt zo spoedig mogelijk na de vaststelling van voorliggend Wmo beleidsplan ter vaststelling aan uw raad aangeboden.

Horizontale verantwoording

De Wmo gaat uit van horizontale verantwoording. Dit betekent dat het college geen verantwoording hoeft af te leggen aan het Rijk over de inzet van de middelen en de behaalde resultaten, maar aan de gemeenteraad en de inwoners. Het college is hierbij verplicht om jaarlijkse gegevens over de geleverde prestaties te publiceren.

Klanttevredenheidsonderzoek

Het college is verplicht om jaarlijks een klanttevredenheidsonderzoek te houden. In de vorige periode is geconstateerd dat er op diverse manieren (tevredenheids)onderzoeken werden uitgevoerd. In het kader van de klantvriendelijkheid en efficiency is ervoor gekozen om de verschillende onderzoeken te bundelen in één onderzoek dat de lading dekt. Naast algemene jaarlijks terugkerende vragen wordt er ieder jaar voor gekozen om een bepaalde doelgroep te bevragen.

Burger- en cliëntparticipatie

De gemeente is in het kader van de Wmo verplicht om cliënten en doelgroepen te betrekken bij de ontwikkeling en de uitvoering van beleid. In Reusel-De Mierden doen wij dit via drie verschillende kanalen:

1. De Adviescommissie WZW. De taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in de verordening adviescommissie WZW. De adviescommissie adviseert het college gevraagd en ongevraagd over beleid met betrekking tot alle thema's van de Wmo.
2. Het Cliëntenplatform ISD de Kempen. Dit platform adviseert de gemeenten in het werkgebied van de ISD over het beleid met betrekking tot werk en inkomen en de individuele voorzieningen.
3. Gemeentebreed maakt de gemeente gebruik van de inbreng van de dorpsraden en bijbehorende werkgroepen. De taken, bevoegdheden en de reikwijdte van de dorpsraden is beschreven in het convenant "Samen voor en samen met" dat op 6 april 2009 door betrokken partijen getekend is.

Compensatieplicht

De gemeenten hebben een 'compensatieplicht' gekregen. Ze hebben de verplichting om de beperkingen te compenseren die iemand ervaart bij het voeren van een huishouden, het ontmoeten van mensen, maatschappelijke participatie, wonen en welzijn of in het vervoer. De gemeente verricht maatwerk met de hulpvraag van het individu als uitgangspunt en kijkt samen met de cliënt welke voorzieningen en hulpmiddelen nodig zijn om de hindernissen weg te nemen. Het gaat hierbij om hindernissen in en om het huis, in het plaatselijk vervoer en in het sociale en maatschappelijke verkeer.

2.2 Blik op de toekomst

In deze paragraaf wordt stilgestaan bij diverse flankerende Wmo-(rijks-)initiatieven zoals De Kanteling en Welzijn Nieuwe Stijl. Daarnaast worden kabinetsplannen, trends en nieuwe ontwikkelingen geïnventariseerd die van invloed kunnen zijn op beleidsvorming en uitvoering van het nieuwe Wmo beleidsplan. Lokale cijfers die genoemd worden komen uit de GGD monitoren 2009/2010.

2.2.1 Wmo-(rijks) initiatieven

De Kanteling

Het project 'De Kanteling' van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) is bedoeld om de in de Wmo vastgelegde compensatieplicht in de praktijk handen en voeten te geven. De wet schrijft immers niet voor hoe gemeenten de compensatie vorm moeten geven. Nu gebeurt dat bijna altijd aan de hand van de voorzieningenlijst voor de individuele verstrekkingen ter compensatie van de (in de wet vastgelegde) vier beperkingen die inwoners ondervinden¹.

Het doel van het project De Kanteling is *'om gemeenten te stimuleren om de individuele compensatieplicht op een nieuwe wijze vorm te geven, zodat mensen met beperkingen betere kansen hebben om volwaardig mee te doen aan de samenleving. Van een voorzieningenaanbod gerichte aanpak naar een vraaggerichte aanpak. Tegelijkertijd zal er een groter beroep gedaan worden op de eigen mogelijkheden en de omgeving'*. Meer informatie over De Kanteling kunt u vinden in bijlage 3.

Welzijn Nieuwe Stijl

Met het landelijke programma Welzijn Nieuwe Stijl wil het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) gemeenten stimuleren om de maatschappelijke ondersteuning vraaggericht, effectiever en efficiënter te organiseren. Dit moet gebeuren door met professionele organisaties op acht bakens van Welzijn Nieuwe Stijl te investeren:

1. gericht op vraag achter de vraag;
2. eigen kracht van de inwoner;
3. direct er op af: geen bureaucratie. Signaleren en erop af om erger te voorkomen;
4. formele en informele oplossingen in optimale verhouding;
5. balans van collectieve en individuele oplossingen;
6. integraal werken;
7. niet vrijblijvend maar resultaatgericht;
8. gebaseerd op ruimte voor de professional.

1 Beperkingen bij:

1. het voeren van een huishouden
2. het zich verplaatsen in
3. en om de woning
4. het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel (om medemensen te ontmoeten en sociale verbanden aan te gaan)

2.2.2 Kabinetsplannen

Jeugdzorg

De effectiviteit van de jeugdzorg moet volgens het nieuwe regeerakkoord worden verbeterd door een grootschalige stelselherziening. Het kabinet zal daartoe de volgende maatregelen nemen:

Er komt één financieringssysteem voor het huidige preventieve beleid, de huidige vrijwillige provinciale jeugdzorg, de jeugd Licht Verstandelijk Gehandicapten en de jeugd-Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ).

Alle taken op het gebied van jeugdzorg worden gefaseerd overgeheveld naar de gemeenten. Het betreft hier: jeugd-GGZ, zowel Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) als Zorgverzekeringswet (Zvw), provinciale jeugdzorg, gesloten jeugdzorg, jeugdreclassering, jeugdbescherming en licht verstandelijk gehandicapte jeugd.

De Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) zullen gaan dienen als frontoffice voor alle jeugdzorg.

Gemeenten worden dus financieel en uitvoeringstechnisch verantwoordelijk voor de uitvoering van alle jeugdzorg die nu onder het rijk, provincies, de gemeenten, de AWBZ en de Zvw valt. Alle gelden die hier momenteel in omgaan zullen (inclusief € 90 miljoen die provincies vanuit de algemene middelen inzetten voor jeugdzorg), verminderd met een efficiencykorting (€ 300 miljoen), worden overgeheveld naar gemeenten.

Decentralisatie AWBZ

De verantwoordelijkheid voor de AWBZ functie “begeleiding” zal, met ingang van 1 januari 2013 worden overgeheveld naar de gemeenten. Het betreft alleen de extramuraal begeleiding. Intramuraal begeleiding blijft onder de AWBZ vallen. Met ingang van 1 januari 2013 worden gemeenten verantwoordelijk voor nieuwe aanvragen en her-indicaties. Met ingang van 1 januari 2014 worden gemeenten verantwoordelijk voor alle gevallen. Omdat bestaande rechten dan niet gehandhaafd blijven, zullen her-indicaties nodig zijn. Begeleiding is nu een verzekerd recht, onder de Wmo wordt het een compensatieplicht van de gemeente. De Wmo zal op deze nieuwe functie aangepast worden.

Figuur 2. Aantal cliënten met de functie begeleiding ².

	begeleiding groep	begeleiding individueel	totaal
Bergeijk	116	122	238
Bladel	109	158	267
Eersel	143	172	315
Oirschot	124	137	261
Reusel-De Mierden	78	92	170
Totaal Kempen			1251

Hoe de overheveling financieel gaat uitpakken is nog niet bekend. Pas in de meicirculaire 2012 worden de bedragen bekend gemaakt. Ook is niet bekend of en hoe hoog een implementatiebudget zal zijn.

IQ maatregel

De IQ maatregel impliceert dat de grondslag voor mensen met een IQ tussen 70 en 85 uit de AWBZ wordt geschrapt. Deze groep wordt ook niet overgeheveld naar de gemeenten. In deze groep zit met name veel overlastproblematiek (schuldenproblematiek, huisuitzettingen, maatschappelijke opvang). Vermoedelijk zal deze groep een groter beroep op gemeentelijke voorzieningen/Wmo gaan doen.

Het kabinet heeft de IQ-maatregel een jaar uitgesteld. Ingangsdatum ligt nu op 1-1-2013. Om de maatregel zo goed mogelijk vorm te geven vindt nader onderzoek plaats.

Veranderingen in het persoonsgebonden budget

De toegang tot de pgb's wordt per 2012 beperkt en de voorwaarden worden strenger. Het kabinet stelt vanaf 1 januari 2012 een aantal nieuwe voorwaarden voor het pgb. Het kabinet wil dat het pgb alleen nog bestemd is voor mensen die van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) een 'verblijfsindicatie' hebben gekregen. Dat wil zeggen: mensen die zoveel zorg nodig hebben, dat verblijf in een verpleeghuis of verzorgingstehuis wordt aangeraden.

Uiterlijk per 1 januari 2014 worden pgb niet meer verstrekt. In plaats daarvan moet de client overstappen naar zorg in natura als men een AWBZ-indicatie heeft voor de functies persoonlijke verzorging en/of verpleging. Heeft men een AWBZ-indicatie voor de functie begeleiding dan is men vanaf dat moment aangewezen op begeleiding vanuit uw gemeente op basis van de Wmo.

Hulpmiddelen

De minister van VWS heeft besloten om per 2013 de AWBZ- uitleen op te heffen en over te hevelen naar de Zvw en de Wmo, afhankelijk van de functie van het uitleenartikel. Het aantal loketten voor hulpmiddelen gaat van drie terug naar twee om op die manier de hulpmiddelenregelingen voor de inwoner te vereenvoudigen. Om dit te realiseren is besloten:

- om alle hulpmiddelen die te maken hebben met zelfredzaamheid in en om de woning in de Wmo onder te brengen;
- dat de hulpmiddelen die primair gericht zijn op één specifieke beperking in de Zvw komen;
- dat de aanspraak op bruikleen verpleegartikelen uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten verdwijnt;
- dat de hulpmiddelen uit deze AWBZ-kortdurende uitleenregeling die aan zelfredzaamheid gerelateerd zijn in de Wmo komen en de hulpmiddelen die bedoeld zijn voor een specifieke beperking in Zvw worden ondergebracht.

Men gaat uit van budgetneutraliteit. Dit betekent dat bij overheveling van betreffende hulpmiddelen naar een andere regeling in 2013, het budget wat overgaat wordt gebaseerd op alle direct verbonden uitgaven in het jaar 2011 inclusief indexering.

De wet werken naar vermogen

Het kabinet is voornemens om te komen tot één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. In de Wet Werken naar Vermogen (Wwnv) zullen de Wet werk en bijstand (WWB), Wet Investeren In Jongeren (WIJ), delen van de Wet Werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong) en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) worden samengevoegd.

De Wwv wordt een brede voorziening met zoveel mogelijk gelijke rechten, plichten en arbeids-marktkansen voor mensen met een (gedeeltelijk) arbeidsvermogen die nu nog gebruik maken van de verschillende regimes van de Wsw, Wet Wajong, WIJ/WWB. De nieuwe wet beoogt de participatie en/of arbeidsinschakeling van personen die onder de werking van de Wwv vallen te bevorderen. Op welke wijze en onder welke voorwaarden dit precies gaat gebeuren is thans nog onderwerp van politieke besluitvorming. De beoogde invoeringsdatum van de nieuwe wet is 1 januari 2013.

De wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

De wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling wordt ingevoerd ter versterking van de huidige aanpak van kindermishandeling. Een meldcode is een stappenplan waarin de handelingsmogelijkheden beschreven worden bij het signaleren en handelen van (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling. Het doel van een verplichte meldcode is dat sneller en adequater wordt ingegrepen. Door het consequent toepassen van de meldcode zal de vroegsignalering van huiselijk geweld en kindermishandeling verbeteren en worden minder kinderen geconfronteerd met geweld en mishandeling. De verplichte meldcode zal gelden voor de gezondheidszorg, het onderwijs en de kinderopvang, de maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en justitie.

2.2.3 Trends en ontwikkelingen

Meer familiezoorgers nodig

Uit de GGD monitoren blijkt dat ongeveer 1 op de 10 volwassenen van 19 tot en met 64 jaar en ongeveer 1 op de 10 ouderen in Reusel-De Mierden familiezoorg geeft. Van de volwassenen die familiezoorg geven, voelt ongeveer 1 op de 20 zich (tamelijk) zwaar belast. Bij de ouderen betreft dit ongeveer 1 op de 5 familiezoorgers. De meeste familiezoorgers geven aan geen behoefte te hebben aan hulp. Echter de druk op de familiezoorg(er) gaat alleen nog meer toenemen door de bezuinigingen in de AWBZ.

Methode Familiezoorg

Onder aanvoering van GOW Welzijnswerk is in 2010 in de Kempen de methode familiezoorg 'uitgezet'. De methode familiezoorg richt zich op zorgsituaties van families die behoefte hebben aan langdurige, intensieve zorg. Door de professionele hulp/zorg af te stemmen op de vraag, behoefte en mogelijkheden van het hele gezin worden ook de familiezoorgers nadrukkelijk betrokken in het zorg- en ondersteuningsaanbod. Op microniveau krijgen gezinnen één professioneel aanspreekpunt (systeembegeleider) en op mesoniveau werken alle professionele hulpverleners en organisaties samen voor het gezin. De werkwijze van de systeembegeleiding richt zich dus op twee aandachtsgebieden: het begeleiden van families en daarnaast het samenwerken met andere organisaties die betrokken zijn bij de families. De implementatie van deze methode is in 2010 gestart en zal in de komende beleidsperiode in samenwerking met alle partners verder ingevoerd worden.

Dementie

Het aantal Nederlanders met dementie zal binnen veertig jaar verdubbelen tot een half miljoen³.

70% van de groep mensen met dementie woont gewoon thuis. De zorg voor de dementerende naaste geldt als één van de zwaarste vormen van familiezoorg. Eén op de vier familiezoorgers van dementerenden kampt met depressieve klachten⁴.

Figuur 3. Verwachte stijging aantal mensen met dementie in Reusel-De Mierden 2010-2030.

	2010	2020	2030	Procentuele stijging 2010-2030
Aantal mensen met dementie in Reusel-De Mierden	157	227	338	115%

Eenzaamheid

Hoewel regionaal een daling is te zien in het percentage eenzame ouderen, blijft deze groep in Reusel-De Mierden gelijk. Objectief gemeten is ruim 2 op de 5 van de 65-plussers eenzaam. Voor 6% is deze eenzaamheid (zeer) ernstig. Het aantal ouderen dat zelf aangeeft eenzaam te zijn is 30% (subjectieve meting). Van deze groep wil 9% hulp, maar krijgt dit nog niet. De eenzaamheid onder de volwassenen in Reusel-De Mierden is nagenoeg gelijk aan de eenzaamheid onder ouderen. Uit regionale cijfers blijkt dat het percentage eenzamen bij volwassenen en de 65-plussers significant hoger is onder alleenstaanden en onder mensen met een lager inkomen. In Reusel-De Mierden hebben veel meer mensen alleen een AOW dan in de rest van de regio (32% versus 19%).

Toename van kwetsbare ouderen (als gevolg van dubbele vergrijzing)

Het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) heeft berekend dat er over 20 jaar naar verwachting meer dan 1 miljoen kwetsbare ouderen zijn, 300.000 meer dan nu. Een oudere is 'kwetsbaar' bij een opeenstapeling van verschillende klachten. Mensen die 'kwetsbaar' zijn lopen moeilijker, horen en zien slechter en raken vaak geïsoleerd. Bovendien lijden ze aan psychische klachten, geheugenverlies of eenzaamheid.

³ Alzheimer Nederland

⁴ Trimbos instituut

In Reusel-De Mierden heeft 21% van de ouderen weinig regie over het eigen leven. Daarnaast is 1 op 6 ouderen niet zelfredzaam. Vaker dan in de regio kunnen ouderen in Reusel-De Mierden:

- één of meer huishoudelijke activiteiten niet uitvoeren;
- is 13% niet zelfstandig in vervoer;
- heeft 17% grote moeite met of hulp nodig bij één of meer dagelijkse handelingen;
- Ouderen met een lage sociaaleconomische status (laag inkomen, lage opleiding) blijken vaker niet zelfredzaam te zijn dan ouderen met een hoge(re) sociaaleconomische status.

2.3 Speerpunten beleidsplan Wmo 2012-2015

Op basis van de in paragrafen 2.1 en 2.2 beschreven kaders en invloeden blijkt dat de gemeente Reusel-De Mierden steeds meer wordt geconfronteerd met het dilemma hoe om te gaan met de toenemende vraag en krimpende budgetten. De vraag neemt met name toe doordat er steeds meer kwetsbare ouderen zijn. Dit gegeven wordt versterkt door de verdergaande vergrijzing en extramuralisering.

Het noodzaakt ons de Wmo uitvoering anders in te gaan richten. Meer uitgaan van eigen mogelijkheden en zoeken naar verbindingen tussen betaalde en vrijwillige inzet om ons huidige aanbod te versterken. De ontwikkeling van verzorgingsstaat naar participatiemaatschappij, waarin het gedachtegoed van De Kanteling centraal staat, komt dan ook in het nieuwe beleidsplan centraal te staan.

Op basis van deze redenering zijn vier speerpunten geformuleerd voor het Wmo beleidsplan 2012-2015 die op 5 juli 2011 door de gemeenteraad raad zijn vastgesteld.

1. Het versterken van de participatiesamenleving

In Reusel-De Mierden hebben we een goede voedingsbodem gelegd om de participatiesamenleving te versterken. In Hooge Mierde, Lage Mierde en Hulsel zijn dorpsraden met diverse werkgroepen actief. Een breed samengestelde adviescommissie participeert in het gemeentelijk beleid door het college en de raad te adviseren over beleidsstukken op het gebied van wonen, zorg en welzijn.

Een participatiesamenleving is een essentiële voorwaarde voor het realiseren van een krachtige structuur, waar zelforganiserend vermogen, maatschappelijke binding en eigen verantwoordelijkheid een belangrijke plaats innemen. Deze structuur is voorliggend aan het professionele aanbod op het gebied van zorg, cultuur, ontspanning en welzijn en is nodig om maatschappelijke ondersteuning ook op lange termijn werkbaar en betaalbaar te houden.

2. De Kanteling in denken en doen

Het compensatiebeginsel in de Wmo heeft tot doel dat inwoners in staat zijn om zo lang mogelijk mee te kunnen doen in de maatschappij en zelfstandig te kunnen blijven wonen. Bij het hanteren van het compensatiebeginsel gaan we niet alleen uit van de behoefte, maar ook van de mogelijkheden van mensen met en zonder beperkingen. De lokale overheid staat hierbij op het tweede plan. Inwoners zijn zelf verantwoordelijk voor hun leven en welzijn en het zoveel mogelijk zorgen voor elkaar. Lukt dat niet (meer), dan kan men terecht bij de gemeente voor voorzieningen en ondersteuning. De inwoners zullen een omslag moeten maken van het claimen van voorzieningen naar het meedenken in oplossingen en uitgaan van hun eigen kracht.

Standaard voorzieningen zijn niet altijd de juiste oplossing voor problemen. Het is soms beter om met een goed gesprek werkelijk helder te krijgen wat de problemen zijn waardoor men niet kan meedoen in de samenleving. Soms blijkt, na doorvragen, dat het niet gaat om een aanvraag van een individuele voorziening maar om eenzaamheid en weinig contact met de buurt. Hulp van bureaus en de directe omgeving kan dan een betere oplossing zijn dan enkel het innemen van de aanvraag en het verstrekken van een individuele voorziening. Het antwoord zit hem dan ook niet in een standaardoplossing maar in het goed luisteren naar de vraag en op creatieve wijze samen met de vrager en zijn of haar directe omgeving zoeken naar mogelijke oplossingen. In bijlage 3 wordt het begrip en het project "De Kanteling" nader toegelicht.

3. Welzijn gaat aan zorg vooraf

Welzijn is de mate waarin mensen naar eigen wens en vermogen deelnemen aan de samenleving. Welzijn is ook de basis van waaruit mensen met anderen werken aan hun sociale omgeving, met als doel zelfredzaamheid.¹³

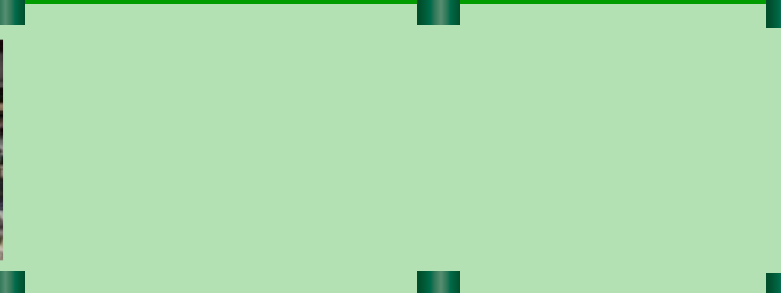
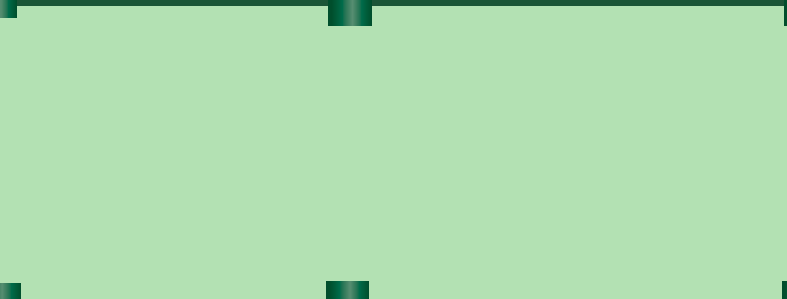
persoonlijke ontwikkeling en ontwikkeling van de sociale kwaliteit. Als mensen lekker in hun vel zitten, hebben ze minder klachten en daalt de vraag naar betaalde zorg. Het bieden van welzijnsvoorzieningen kan dus voorkomen en uitstellen dat een beroep wordt gedaan op (zwaardere) zorg.

4. Voorzieningenniveau op maat voor een in de toekomst betaalbare prijs

De wijzigingen in de AWBZ zijn voornamelijk ingegeven vanuit het besef dat dit stelsel zonder wijziging op termijn onbetaalbaar wordt. De gemeente is niet in staat om de functies die uit de AWBZ worden geschrapt één op één over te nemen en dit is ook niet wat het Rijk verwacht.

Daarbij kunnen we nog een andere ontwikkeling optellen. Namelijk de demografische ontwikkeling; de dubbele vergrijzing. Algemeen kan worden gesteld dat in de laatste twintig levensjaren, inwoners relatief de meeste zorg nodig hebben. De toenemende vraag en teruglopende budgetten dwingen ons ertoe dat we fundamentele keuzes moeten maken. Buiten de geëigende paden zoeken naar mogelijkheden. Bijvoorbeeld door eigen initiatief te stimuleren en nauwere samenwerking tussen de overheid, inwoners, organisaties en het bedrijfsleven.

We zijn van mening dat deze speerpunten niet in de periode van één beleidsplan te realiseren zijn. Het gaat immers om een cultuuromslag waarbij een andere manier van denken en doen centraal staat. Daarnaast vinden wij het belangrijk, gezien de beschreven ontwikkelingen in paragraaf 2.2 die nog volop in gang zijn, dat dit beleidsplan niet in beton gegoten wordt, maar een flexibel karakter heeft. Wanneer daar aanleiding toe is, wordt het beleidsplan op onderdelen aangepast.

DEEL 2 DE THEMA'S

2. DE THEMA'S

Het Wmo beleid in Reusel-De Mierden wordt beschreven aan de hand van zes thema's waarin naast de voormalige prestatievelden ook sport, cultuur, wonen, toerisme en recreatie een volwaardige plek zullen krijgen om zo te komen tot een integrale beleidsvorm.

De speerpunten zoals beschreven in deel 1, paragraaf 2.3 zijn leidend binnen de thema's.

2.1 Opbouw thema's

Figuur 4. Overzicht van de verschillende thema's uit het Wmo beleidsplan 2012-2015.

Omschrijving

Per thema wordt een korte beschrijving gegeven zodat helder is waar het thema over gaat en wat ermee bedoeld wordt.

Maatschappelijk effect

Vervolgens wordt het maatschappelijk effect weergegeven. Hiermee bedoelen we het "over-all" resultaat op het betreffende thema dat bereikt dient te worden met alle interventies die op dat thema gepleegd worden.

Aandachtsvelden

Per thema worden verschillende aandachtsvelden benoemd. Per aandachtsveld wordt beschreven wat we in de beleidsperiode 2012-2015 willen bereiken.

Uit de evaluatie van het Wmo beleidsplan 2008-2012 blijkt dat het op heel veel gebieden al goed gaat in Reusel-De Mierden. Er is daarom voor gekozen om in dit plan met name te focussen op de punten die nog extra aandacht behoeven. De uitkomsten van de werkbijeenkomsten van de raad, de uitkomsten van de GGD monitoren, het overleg met de ketenpartners en het advies van de adviescommissie WZW zijn bij het formuleren van de aandachtspunten leidend geweest. Op basis hiervan zijn keuzes gemaakt die nader zijn uitgewerkt onder het kopje "wat willen we bereiken".

Raakvlakken met andere beleidsterreinen

Een belangrijk aspect binnen dit plan is het waarborgen van integraliteit, zoals in de inleiding al is genoemd. We willen uiteindelijk toe naar een integraal welzijnsplan waarin de kaders van de diverse beleidsterreinen worden beschreven. Het Wmo beleidsplan 2012-2015 dient hierbij als groeimodel.

Op dit moment zijn ook nog tal van aanverwante beleidsplannen actueel. Getracht wordt om deze beleidsplannen in de toekomst allen op te nemen in het integraal welzijnsbeleid. Het streven is om aan de hand van uitvoeringsplannen het integrale welzijnsbeleid verder uit te werken.

Thema 1 Samen wonen, leven en werken

Omschrijving

Het thema “samen wonen, leven en werken” gaat over leefbaarheid in Reusel-De Mierden. Verschillende aandachtsvelden dragen bij aan de leefbaarheid in Reusel-De Mierden. De mogelijkheid om (thuis of in de buurt) gebruik te kunnen maken van (eenvoudige) zorg-, welzijns- en gemaksdiensten bevordert de leefbaarheid. Maar ook het kunnen deelnemen aan het verenigingsleven, het meedoen aan culturele en sportieve activiteiten, voldoende gevarieerde woningbouw, efficiënt invulling geven aan de accommodaties en voldoende werkgelegenheid zijn belangrijke peilers die de leefbaarheid bevorderen.

Tijdens de werkbijeenkomsten is zowel door raadsleden als door ketenpartners aangegeven dat het bevorderen van burgerparticipatie een belangrijk aandachtsveld is binnen dit thema. In de kernen Hooge Mierde, Lage Mierde en Hulsel zijn dorpsraden en werkgroepen actief die bijdragen aan het bevorderen van de sociale cohesie in de eigen straat, buurt en kern. De raad heeft aangegeven dat deze huidige structuur verankerd moet worden. In de kern Reusel blijkt het vormen van een dorpsraad echter lastig te realiseren. Er zijn diverse pogingen geweest om dit van de grond te krijgen, er is echter te weinig draagvlak in de kern. In Reusel willen we burgerparticipatie in de vorm van (incidentele) werkgroepen verder uitbreiden.

Ook is tijdens de werkbijeenkomsten vermeld dat het belangrijk is aandacht te besteden aan de kwetsbaren in de samenleving met de toevoeging om zeker de doelgroep dementerenden niet uit het oog te verliezen. Uit de gezondheidsmonitor⁵ komen de volgende cijfers met betrekking tot kwetsbare groepen:

- Binnen Reusel-De Mierden heeft 1 op de 5 ouderen weinig regie over hun eigen leven. Dit zijn circa 350 ouderen in de leeftijd van 65 jaar en ouder.
- Mensen met een laag inkomen ervaren veel beperkingen in het dagelijks functioneren en hebben meer behoefte aan voorzieningen.
- Minimaal 80 inwoners zijn slachtoffer van huiselijk geweld.
- 1 op de 3 jongeren met psychische problemen denkt aan zelfdoding. Dat zijn naar schatting 44 jongeren in Reusel-De Mierden.

Binnen de kern moet gebouwd worden aan steunsystemen⁶ die inwoners en eventueel aanwezige familieverzorgers, op vele manieren ondersteunt in hun pogingen om in de samenleving te participeren.

De steunsystemen zijn gericht op kwetsbare mensen die zelfstandig wonen en die complexe problemen hebben. Het gaat vaak om mensen die minder goed in staat zijn voor zichzelf te zorgen en minder goed opgewassen zijn tegen de problemen die zich in het leven voordoen. Vaak is het zichtbaar dat het met iemand niet goed gaat, maar in een aantal gevallen ook niet. Dan is het probleem verborgen achter de voordeur. Zo'n persoon loopt daarmee het risico zich te verwaarlozen of in een isolement te komen of overlast te gaan veroorzaken. Dan komt de kwaliteit van leven onder druk te staan. De hoofdgedachte van een steunsysteem is steun te bieden aan deze kwetsbare personen; steun aan hen die wel graag mee willen doen, maar daar veel moeite mee hebben.

5 Gezondheidsmonitor van de GGD 2009

6 Een steunsysteem is een georganiseerd netwerk van personen, diensten en voorzieningen waarvan kwetsbare mensen zelf deel uitmaken

Wat willen we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect

Sociale samenhang en de leefbaarheid vergroten

Aandachtsvelden

A. Participatie

Wat willen we bereiken?

- Projecten uit de iDOP's zijn verankerd.
- Overlegstructuur dorpsraden en werkgroepen is duurzaam verankerd.
- Meer betrokkenheid van jongeren bij het jeugdbeleid.
- Jongeren zijn gestimuleerd om activiteiten uit te voeren.

B. Voorzieningen

Wat willen we bereiken?

- Een duidelijke visie en activiteitenoverzicht van de dorpservicepunten (DSP).
- Multifunctionele accommodaties (MFA) worden optimaal gebruikt.
- Een dorpservicepunt in Hulsel.
- Het behouden van een basisaanbod aan sportaccommodaties.
- Een visie op de toekomst van gemeentelijke accommodaties.
- Een steunsysteem binnen de kleine kernen dat meer mogelijkheden biedt aan het zelfstandig participeren van (kwetsbare) inwoners.

C. Kunst en Cultuur

Wat willen we bereiken?

- Een beleidsplan kunst en cultuur dat gedragen wordt door de culturele organisaties en instellingen.

D. Wonen

Wat willen we bereiken?

- Op basis van behoefte zijn diverse typen woningen gebouwd.
- Er is flexibel gebouwd.
- Er wordt informatie verstrekt bij een aanvraag omgevingsvergunning op het gebied van woningaanpassing inzake diverse woningen.
- Er zijn richtlijnen ten aanzien van Wmo proof maken van woningen, die een integraal onderdeel vormen in het bestaande proces met betrekking tot de verlening van omgevingsvergunningen.

E. Werken

Wat willen we bereiken?

- Een goed vestigingsklimaat voor ondernemers.
- Voldoende werkgelegenheid in onze gemeente en in de regio.

F. "Wet werken naar vermogen" (Wwv)

Wat willen we bereiken?

- Een onderzoek waarin de mogelijkheden bekeken worden voor het inzetten van Wwv- gerechtigden bij Wmo-taken en/of Wmo-voorzieningen.

Thema 2 Opgroeien

Omschrijving

De gemeente Reusel-De Mierden streeft ernaar dat alle jeugdigen van 0 - 23 jaar gezond en veilig kunnen opgroeien tot zelfstandige inwoners. Deze ambitie is hier in de breedste zin van het woord op te vatten: zowel de fysieke gezondheid, als het psychisch welbevinden, de cognitieve capaciteiten, sociale relaties en plek in de samenleving. Ouders zijn hiervoor primair verantwoordelijk, en bij de meeste kinderen verloopt de ontwikkeling ook zonder (grote) problemen. De gemeente Reusel-De Mierden wil deze gewone, positieve ontwikkeling benadrukken, zonder problemen uit het oog te verliezen.

Ons uitgangspunt is om de ontwikkeling van jongeren te normaliseren in plaats van te problematiseren. We stimuleren dat mensen hun vragen en problemen met elkaar bespreken. Als zij hiervoor een professional raadplegen moet deze de ouders laten zien wat 'normaal' is, en hoe hiermee om te gaan. Wanneer professionele ondersteuning echt nodig is, dan liefst zo vroeg mogelijk, zo licht mogelijk en zo dichtbij mogelijk. Waarbij vanuit het CJG naar de vindplaatsen toe gegaan wordt. We willen snel vinden en snel handelen.

Een preventieve aanpak is nodig om te voorkomen dat problemen bij het opvoeden en opgroeien verergeren. Hiervoor is het van belang dat ondersteuning dichtbij en gemakkelijk toegankelijk is voor jeugdigen en ouders. Daar waar professionele ondersteuning nodig is, is deze gericht op het versterken van de eigen kracht van gezinnen en het bevorderen van informele, sociale steun. De gemeente ziet het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) als een belangrijk schakelpunt voor de inzet van professionele ondersteuning.

Onze gemeente kent uiteenlopende voorzieningen die bijdragen aan een positief opgroei-klimaat, zoals de voor- en vroegschoolse voorzieningen, de Brede Scholen, de basisgezondheidsdiensten, het jongerenwerk, maatschappelijk werk en verschillende voorzieningen voor sport, cultuur en ontspanning. Een opvallende uitkomst van de GGD monitor is dat het voor gezinnen met een laag inkomen moeilijk is om hun kinderen op dezelfde wijze te laten participeren in de maatschappij, als de kinderen van andere gezinnen. Uit onderzoek blijkt dat dit op lange termijn het risico in zich draagt dat kinderen uit gezinnen met een laag inkomen zelf ook een laag inkomen zullen verwerven. Belangrijk is dan ook dat jeugdigen, ouders, maar ook professionals en vrijwilligers het CJG en de Brede Scholen weten te vinden en weten waarvoor ze er terecht kunnen. Hierdoor worden de kansen benut om de pedagogische basisstructuur te versterken en participatie te vergroten.

Reusel-De Mierden hecht veel waarde aan de participatie van ouders en jongeren. De ervaring is dat de inbreng van jongeren middels een klankbordgroep beperkt is. Participatie van jongeren vraagt om methodieken die aansluiten bij jongeren. Het ouderpanel in Reusel-De Mierden is daarentegen reeds een constructief onderdeel in de beleidsvorming.

Wat willen we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect

Het creëren van kansen en ontwikkelingsmogelijkheden voor de jeugd

Aandachtsvelden

A. Centrum voor Jeugd en Gezin

Wat willen we bereiken?

- De pedagogische basisinfrastructuur is versterkt.
- Jeugdigen, (aankomende) ouders, professionals en vrijwilligers weten het CJG te vinden en weten waarvoor ze er terecht kunnen.
- Het versterken van een samenhangende zorgstructuur.
- De transitie van de jeugdzorg is geïmplementeerd.
- Als er meerdere vormen van ondersteuning nodig zijn, dan is deze gecoördineerd en samenhangend. De samenwerking tussen voorzieningen is er tevens op gericht taken te combineren in personen: zo min mogelijk gezichten.
- Gezondheidsthema's met betrekking tot jeugd en opvoeden zijn geïntegreerd binnen het CJG.

B. Brede Scholen Reusel-De Mierden

Wat willen we bereiken?

- Bekendheid en laagdrempeligheid van de Brede Scholen en de aanverwante activiteiten is vergroot onder de doelgroep.

C. Speelvoorzieningenbeleid

Wat willen we bereiken?

- Goed onderhouden speelruimten.
- Een optimale afstemming tussen de wensen en behoeften aan ruimte voor buiten spelen en ontmoeten van inwoners aan de ene kant en de gemeentelijke mogelijkheden zowel ruimtelijk, inhoudelijk als financieel aan de andere kan.

D. Toezicht en handhaving kinderopvang

Wat willen we bereiken?

- Kwalitatief goede kinderopvang dat gehandhaafd wordt op basis van het nieuw vast te stellen handhavingsbeleid 2011.

E. Jongerenwerk

Wat willen we bereiken?

- Jongeren spelen een actieve rol binnen de activiteiten voor jongeren binnen onze gemeente door middel van het ondersteunen van activiteiten die geïnitieerd worden vanuit de jongeren zelf.
- Jongeren denken en praten actief mee over het jeugdbeleid in een klankbordgroep en andere methodieken die aansluiten bij jongeren. Bijvoorbeeld in de vorm van korte cyclische acties met gebruik van social media.

F. Peuterprogramma's

Wat willen we bereiken?

- Een zoveel mogelijk doorgaande ontwikkelingslijn van kinderen van 0 tot 6 jaar.
- Ontwikkelingsachterstanden worden zo vroeg mogelijk gesignaleerd en adequaat aangepakt.

G. Cultuur

Wat willen we bereiken?

- Kennismaken met en actieve beoefening van kunst en cultuur op en rond de Brede Scholen.
- De deelname aan culturele activiteiten binnen de Brede Scholen zijn verbeterd.
- Talentontwikkeling van jeugdigen in kunst & cultuur is bevorderd, ook voor de laagste inkomensgroepen.

H. Sport

Wat willen we bereiken?

- Deelname aan sportactiviteiten is bevorderd.
- De kwaliteit van het gymonderwijs is versterkt.
- Kinderen kunnen kennismaken met uiteenlopende sporten.
- Talentontwikkeling van jeugdigen in sport is bevorderd, ook voor de laagste inkomensgroepen.

I. Scholingsprogramma's

Wat willen we bereiken?

- Jeugdwerkloosheid is afgenomen.
- Kansen in de arbeidsmarkt voor jeugdigen is vergroot.

J. Lokaal gezondheidsbeleid

Wat willen we bereiken?

- Gezondheidsthema's zijn vanaf 2013 geïntegreerd binnen de beleidsterreinen Wmo, sport en CJG.

Thema 3 Inzetten voor de ander

Omschrijving

Investeren in inwoners die familie of bekenden ondersteunen en in vrijwilligers die zich belangeloos inzetten is één van de belangrijkste pijlers voor maatschappelijke ondersteuning. Het ontwikkelen van activiteiten gericht op het behouden en zo mogelijk vergroten van de inzet van familiezorgers en vrijwillige inzet is hierbij essentieel.

Familiezorgers

Allerlei ontwikkelingen zijn van invloed op het geven van familie zorg: vergrijzing, toenemende arbeidsparticipatie, toename van chronische aandoeningen en inkrimping van professionele zorg. In het kader van de Wmo krijgt de lokale overheid steeds meer verantwoordelijkheid op het gebied van zorg en ondersteuning van ouderen, zieken en mensen met een beperking. Het grootste deel van de dagelijkse hulp aan deze kwetsbare groepen wordt gegeven door het netwerk van informele hulpverleners (familieleden, vrienden en andere naasten): de familiezorgers. Met de nodige voorwaarden, een steuntje in de rug en waardering kunnen zij hun taak langer volhouden. Gemeenten en andere organisaties krijgen deze familiezorgers echter niet gemakkelijk in het vizier. Het is een uitdaging om concrete invulling te geven aan passende ondersteuning. Er is veel aanbod op dit terrein, maar het blijkt moeilijk dit aanbod “aan de familiezorger” te brengen.

Vrijwilligers

Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde. Veel voorzieningen als sport, cultuur en welzijn kunnen zonder de inzet van vrijwilligers niet worden aangeboden. Vrijwilligers zijn van groot maatschappelijk belang, zij doen actief mee aan de samenleving en dragen bij aan een sterke sociale samenhang. Deze groep is een onmisbare factor om het gerealiseerde welzijnsaanbod op peil te houden en verder te versterken. Aandacht is gevraagd om voldoende vrijwilligers beschikbaar te hebben om de voorzieningen betaalbaar te houden. In de toekomst dient hiervoor uitdrukkelijk aandacht te zijn. Behalve het behouden van voorzieningen draagt het hebben van voldoende vrijwilligers ook bij aan de leefbaarheid in het dorp. Dit doordat inwoners betrokken zijn bij de eigen leefomgeving, zich hiervoor inzetten en daarmee de sociale cohesie versterken. Zonder vrijwilligers zou de Reusel-De Mierdse samenleving minder leefbaar zijn. Daarmee kan de koppeling gemaakt worden met thema 1.

Wat willen we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect

Sociale participatie ondersteunen en vergroten en het beroep op de professionele organisaties verminderen.

Aandachtsvelden

A. Familiezorgondersteuning

Wat willen we bereiken?

- De methode familie zorg verankeren.
- Familiezorgondersteuning behouden en versterken. Het lokaal plan van aanpak mantelzorgondersteuning is hierbij leidend.

B. Vrijwilligersondersteuning

Wat willen we bereiken?

- De infrastructuur van vrijwilligerswerk behouden en versterken. Het lokaal plan van aanpak vrijwilligersondersteuning is hierbij leidend.

Thema 4 Vrijtijdsbesteding

Omschrijving

Vrijtijdsbesteding speelt een belangrijke rol in Reusel-De Mierden. Bij vrijtijdsbesteding gaat het niet alleen om sport- en cultuuractiviteiten. Ook recreatieve activiteiten in de natuur en andere vormen van recreatie zijn vrijtijdsbestedingen. Vrijtijdsbesteding biedt veel mogelijkheden om aan de samenleving mee te doen. Vrijtijdsbesteding kan ingezet worden als middel om de sociale samenhang en zelfredzaamheid in Reusel-De Mierden te vergroten.

Wat willen we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect

Het vergroten van het welbevinden en zelfredzaamheid van inwoners

Aandachtsvelden

A. Kunst en cultuur

Wat willen we bereiken?

- Een beleidsplan kunst en cultuur dat gedragen wordt door de culturele organisaties en instellingen.

B. Sport

Wat willen we bereiken?

- Een integraal beleidsplan sportstimulering waarmee bevorderd wordt dat sport en bewegen voor alle inwoners vanzelfsprekend wordt. In deze nota worden in elk geval de gezondheidsthema's van het lokaal gezondheidsbeleid opgenomen.

C. Recreatie

Wat willen we bereiken?

- Kwaliteitverbetering van het toeristisch-recreatief aanbod

D. Jongerenwerk

Wat willen we bereiken?

- Er zijn meer activiteiten door en voor jongeren vanaf 12 jaar.
- Extra aandacht voor het creëren van ontmoetingsplaatsen voor jongeren.

Thema 5 Toegankelijkheid

Omschrijving

Toegankelijkheid gaat over de wens dat iedereen, met of zonder lichamelijke, psychische of verstandelijke beperking, zelfstandig mee kan doen in de maatschappij. De gemeente verwacht dat de inwoner zichzelf inspant om deel te nemen en bij te dragen aan het maatschappelijk verkeer. De mate van het inzetten van de eigen kracht is echter niet alleen een bewustwording van de eigen verantwoordelijkheid in deze, maar kan daarnaast ook gestimuleerd en geënthousiasmeerd worden door de juiste omgeving. Hierbij spelen de sociale en de fysieke omgeving waarin de inwoner zich begeeft een belangrijke rol.

Het gaat daarbij om een breed scala aan mogelijkheden, zoals de inrichting van de woonomgeving, dat inwoners met hun rolstoel, of met welk hulpmiddel dan ook, gemakkelijk kunnen bewegen in hun woonomgeving en toegang hebben tot alle openbare faciliteiten.

Verder gaat het om het organiseren van activiteiten met een sociaalrecreatief of sportief karakter voor kwetsbare doelgroepen zoals inwoners met een beperking of laag inkomen.

Tenslotte is het belangrijk om voldoende aandacht te hebben voor informatievoorziening over mogelijkheden tot ondersteuning voor inwoners met een laag inkomen.

Inclusief beleid is de meest ultieme vorm van integraal beleid. Het komt er op neer dat op alle beleidsterreinen per definitie rekening wordt gehouden met mensen met een beperking, van welke aard dan ook.

Wat willen we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect

Iedereen kan meedoen in de maatschappij.

Aandachtsvelden

A. Sport

Wat willen we bereiken?

- Sportverenigingen organiseren activiteiten die aansluiten bij de behoefte van mensen met een beperking en daarbij is aandacht voor de benodigde deskundigheid.
- Bij de aanleg van nieuwe sportvoorzieningen is er aandacht voor de toegankelijkheid voor mensen met een beperking.

B. Kunst en cultuur

Wat willen we bereiken?

- Culturele verenigingen houden bij de organisatie van hun activiteiten rekening met mensen met een beperking en/of laag inkomen.

C. Recreatie

Wat willen we bereiken?

- Toegankelijkheid van het recreatieve aanbod voor mensen met een beperking

D. Wonen

Wat willen we bereiken?

- Bij renovatie of herbouw van openbare gebouwen voldoen aan de toegankelijkheidseisen.

E. Minimabeleid

Wat willen we bereiken?

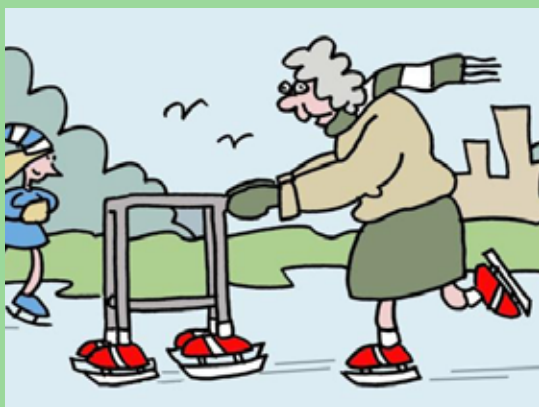
- Toegang tot informatie over voorzieningen en professionele ondersteuning voor de lage inkomensgroepen is verbeterd.
- Bij voorlichting over voorzieningen en professionele ondersteuning is extra rekening gehouden met mensen met een laag inkomen.
- Meer deelname van kinderen uit gezinnen met een laag inkomen aan sportieve en/of culturele activiteiten.

Thema 6 Zelfstandig blijven

Omschrijving

De Wmo is een wet waarin de zelfstandigheid en deelname aan de maatschappij voor iedereen gewaarborgd wordt. Dat betekent dat mensen met een beperking zelfstandig moeten kunnen leven en mee moeten kunnen

doen in de maatschappij. Dat kan door voorzieningen en/of ondersteuning op maat te geven wanneer iemand deze niet op eigen kracht kan regelen. Oftewel producten en diensten die belemmeringen wegnemen. In en om het huis, maar ook in het vervoer en bij het ontmoeten van anderen.

Om de beweging naar meer oplossingen in de sfeer van eigen kracht, sociale netwerken en algemene voorzieningen te kunnen maken, moeten er wel voorzieningen in deze sferen bestaan. Dat betekent dat de gemeente gericht moet bezien of het huidige aanbod aan voorzieningen voldoende is.

In 2013 komen er twee belangrijke ontwikkelingen op ons af op het terrein van de voorzieningen, namelijk de overheveling van de hulpmiddelen en de decentralisatie van de AWBZ.

Momenteel wordt de mogelijkheid bezien of we de individuele voorziening hulp bij het huishouden om kunnen zetten naar een algemene voorziening in combinatie met een persoonlijk ondersteunings-budget. Aan de huidige systematiek van de individuele voorziening hulp bij het huishouden zijn hoge uitvoeringskosten verbonden, zowel bij de gemeente, ISD De Kempen als bij de zorgaanbieder. Een besparing op deze uitvoeringskosten kan dus leiden tot een lagere kostprijs. We zouden het ondersteuningsbudget ook kunnen gebruiken voor de functie begeleiding vanuit de AWBZ.

Voorzieningen mogen ook een eigen bijdrage kennen. Alleen kennen we diverse regelingen, het zou goed zijn als de uitgangspunten hetzelfde zouden zijn.

De raad heeft in de werkbijeenkomsten aangegeven te willen werken volgens de uitgangspunten van 'De Kanteling' en de verantwoordelijkheidsladder. Dit betekent dat door 'De Kanteling' in de werkwijze diverse aanpassingen gedaan moeten worden. Uitgaande van de verantwoordelijkheidsladder bekend het dat bij inzet van een persoon uit het sociale netwerk de cliënt volgens de verantwoordelijkheidsladder voldoende gecompenseerd is. Daarnaast wil de gemeenteraad zo min mogelijk bureaucratie en heeft daarom aangegeven toe te willen werken naar een werkvorm waarbij na een Kantelingsgesprek in het loket van A tot Z geen indicatiestelling meer nodig is.

Wat willen we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners zoveel mogelijk zelfstandig te laten functioneren binnen de maatschappij.

Aandachtsvelden

A. Voorzieningen

Wat willen we bereiken?

- Werkprocessen betaalbaar houden.
- Leerlingenvervoer betaalbaar maken en kwaliteit borgen.
- Met ingang van 2013 de hulpmiddelen uitleen en de functie begeleiding vanuit de AWBZ opnemen in de Wmo.
- Minder bureaucratie door te bezien of indicatiestellingen kunnen vervallen na het keukentafelgesprek.
- Maximale inzet op maatwerk in het loket van A tot Z.

DEEL 3 FINANCIËN

3. FINANCIËN

3.1 Financiële druk

In dit beleidsplan zoeken we de oplossing voor de financiële druk die op de Wmo ligt primair in een verandering van de werkwijze. We hebben het dan niet zozeer over compensatie niet meer bieden, maar anders bieden. Het gaat dan niet om het schrappen van voorzieningen of functies, maar wel om het veel gericht kijken wie welke ondersteuning echt nodig heeft en of die voorziening het gewenste effect heeft. Daarbij is het streven om de compensatie die we bieden, goed te doen en niet half.

De kosten per cliënt kunnen hierdoor stijgen omdat er meer tijd wordt besteed aan vraagverheldering en het doorspreken van oplossingen. Ook kan de nieuwe manier van werken een aanzuigend effect hebben. Aan de andere kant kunnen besparingen worden gerealiseerd. Bijvoorbeeld omdat een groter deel geen aanvraag meer indient voor een individuele voorziening en omdat de duurzaamheid van de arrangementen hoger is. De verwachting is dat het proces van de kanteling, vertaald naar nieuw Wmo-beleid en uitvoering, uiteindelijk tot besparingen leidt. Overigens zijn de afgelopen jaren al besparingen bereikt en doorgevoerd, maar die zijn niet één op één te duiden omdat daartegenover een stijging van lasten staat als gevolg van een toename van de vraag.

Daarnaast blijven we zoeken naar vormen van ondersteuning die enerzijds wel de inwoners helpen en activeren, maar op een lager kostenniveau liggen door bijvoorbeeld het proces anders te organiseren.

3.2 Wmo inkomsten en uitgaven

Hieronder is getracht om in één integrale tabel de aan de Wmo te relateren uitgaven- en inkomstenstromen weer te geven, weergegeven per thema, zoals die in deze beleidsnota zijn benoemd.

- De eerste drie kolommen geven een doorlopende nummering, de omschrijving en de mogelijke subomschrijving aan van de verschillende zaken.
- De vierde kolom geeft de begrote eenmalige investeringskosten aan, in deze kolom zijn de projecten uit de iDOP opleggers opgenomen.
- De vijfde t/m twaalfde kolom geven per jaar de begrote structurele uitgaven en inkomsten aan zoals die zijn opgenomen in de begroting 2012-2015.
- De laatste kolom geeft de eenmalige bijdrage van derden weer. Hierin zijn de bijdrage van derden waaronder ook de subsidie van de provincie opgenomen voor de iDOP projecten.

Belangrijk om nog op te merken is dat in de weergave van de kosten niet de personeelslasten en de daarbij behorende overheadkosten zijn opgenomen. Dit omdat die kosten niet naar thema of soms zelfs niet alleen maar naar taak voor de Wmo uitgesplitst kunnen worden. Ook de organisatiekosten van de LSD zijn om bovengenoemde redenen niet in het overzicht opgenomen. Ook is het nog belangrijk om te vermelden dat we met deze opstelling van cijfers niet uitputtend zijn. De Wmo is zo veelomvattend dat het erg lastig, zo niet onmogelijk, is alle gemeentelijke budgetten die in dit kader worden ingezet in een overzicht te plaatsen. Ook al is het overzicht mogelijk niet volledig, het is het beste beeld dat we kunnen geven van de budgetten die gerelateerd zijn aan de Wmo.

Thema 1: Samen wonen, leven en werken												
Nr.	Omschrijving	Subomschrijving	Begrote eenmalige	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2012	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2013	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2014	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2015	Begrote jaarlijkse structurele Inkomsten 2012	Begrote jaarlijkse structurele Inkomsten 2013	Begrote jaarlijkse structurele Inkomsten 2014	Begrote jaarlijkse structurele Inkomsten 2015	Enmalige bijdrage derden
1	Stibex facilitair management Spp d'n Hoek			18.731	18.731	18.731	18.731					
2	Stibex exploitatiesubsidie Spp d'n Hoek			183.072	173.072	163.072	163.072					
3	Stichting Bimmsport Reusel			34.650	18.584	12.518	9.485					
4	Jong Nederland Reusel (Kontinginedag)			1.187	1.187	1.187	1.187					
5	Stichting Jeugbelangen (St. Nicolaas)			1.567	1.567	1.567	1.567					
6	Dorpsbelangen Hooge Mierde			500	500	500	500					
7	Mierds Oranje Comité L.Mierde			570	570	570	570					
8	Dorpscomité Hulsel			500	500	500	500					
9	CV De Haoiboerkes			250	250	250	250					
10	CV De Peperbussen			250	250	250	250					
11	Stichting Kamaval Reusel			712	712	712	712					
12	Stichting De Ster			15.476	15.476	15.476	15.476					
13	Stichting De Schakel			14.305	14.305	14.305	14.305					
14	Stibex Exploitatie De Kei			96.557	96.557	96.557	96.557					
15	Stibex Fac. Man. De Kei			12.523	12.523	12.523	12.523					
16	Dorpsraad Hooge Mierde			8.000	8.000	8.000	8.000					
17	Dorpsraad Lage Mierde			8.000	8.000	8.000	8.000					
18	Dorpsraad Hulsel			1.000	8.000	8.000	8.000					
19	Bureau slachtofferhulp			2.408	2.408	2.408	2.408					
20	Seniorenraad			700	400	0	0					
21	GOW, individuele begeleiding			27.861	27.861	27.861	27.861					
22	KBO Reusel			16.623	16.623	15.975	15.975					
23	KBO Lage Mierde			3.309	3.309	1.800	1.800					
24	KBO Hooge Mierde			2.543	2.543	2.688	2.688					
25	KBO Hulsel			1.538	1.538	1.250	1.250					
26	Overkoepelend orgaan buurtverenigingen			175	175	175	175					
27	3VO			150	50	0	0					
28	Project integrale veiligheid incl. buurtpreventie			4.000	4.000	4.000	4.000					
29	Elektricitetskosten openbare verlichting			68.000	69.000	70.000	71.000					
30	Verkeersonderwijs en kosten brigadiers			1.000	1.000	1.000	1.000					
31	POKON-subsidie voor projecten van jongeren met een maatschappelijk doel			4.000	4.000	4.000	4.000					
32	IDOP Hulsel	Uitbreiding sportpark t Kanije	305.500									226.000
33	Familiezorg		10.000									10.000
34	Communicatie LOG		22.500									11.250
35	Verkeersveilig Hulsel		350.000									161.250
36	Uitstraling Hulsel verbeteren		62.500									62.500
37	Cultuurhistorie Hulsel		10.000									10.000
38	Fietspad Voorreind		310.000									0
39	EHBO Reusel			950	950	950	950					
40	EHBO De Mierden			522	522	522	522					
41	Adviescommissie WZW			8.000	8.000	8.000	8.000					
42	Sociaal-economisch actieplan			35.000	36.000	36.000	37.000					
43	Bijdrage Brainport Operations			12.000	12.000	12.000	12.000					
Totaal thema 1			1.070.500	586.629	569.163	551.347	550.314	0	0	0	0	481.000

Thema 2: Opgroeien											
Onmschrijving	Subomschrijving	Begrote eenmalige	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2012	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2013	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2014	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2015	Begrote jaarlijkse structurele Inkomsten 2012	Begrote jaarlijkse structurele Inkomsten 2013	Begrote jaarlijkse structurele Inkomsten 2014	Begrote jaarlijkse structurele Inkomsten 2015	Enmalige bijdrage derden
44	Leerplicht		1.000	1.000	1.000	1.000					
45	Schoolbegeleidingsdienst		13.000	13.000	13.000	14.000					
46	Stichting Openbare Bibliotheek		309.342	199.000	199.000	199.000					
47	Stichting Pulz		136.741	127.169	127.169	127.169					
48	Jeugdbeleid		13.000	13.000	13.000	13.000					
49	Jongerenwerk		48.000	48.000	48.000	48.000					
50	Subsidie cultuurbevordering		29.000	29.000	29.000	29.000					
51	Marktplaats Cultuurpoort		38.000			19.000					
52	Bijdrage Pulz		137.000	137.000	137.000	137.000					
53	Peuterprogramma OKE/VVE		40.000	40.000	40.000	40.000					
54	JPP		8.219	8.219	8.219	8.219					
55	Fokon-subsidie		6.000	6.000	6.000	6.000					
56	Signaleringsstelsel voor jeugd		5.000	5.000	5.000	5.000					
57	Overige kosten CJG		28.000	12.000	12.000	12.000					
58	Jeugdgezondheidszorg		188.065	188.065	188.065	188.065					
59	Subsidie stichting Ieergeld		3.000	3.000	3.000	3.000					
60	Laat je niet flessen + lokale implementatie		9.000	9.000	9.000	9.000					
61	Uitvoering activiteiten Novadic-Kentron		1.027	1.027	1.027	1.027					
Totaal thema 2			1.013.394	839.480	839.480	840.480	19.000	0	0	0	0
Thema 3: Inzetten voor de ander											
Onmschrijving	Subomschrijving	Begrote eenmalige	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2012	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2013	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2014	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2015	Begrote jaarlijkse structurele Inkomsten 2012	Begrote jaarlijkse structurele Inkomsten 2013	Begrote jaarlijkse structurele Inkomsten 2014	Begrote jaarlijkse structurele Inkomsten 2015	Enmalige bijdrage derden
62	Familiezorgondersteuning en vrijwilligersondersteuning		37.000	37.000	37.000	37.000					
63	Subsidieovereenkomst MEE		3.666	1.833	0	0					
64	Subsidieovereenkomst GOW		13.639	13.639	13.639	13.639					
65	Alzheimercafé		2.000	2.000	2.000	2.000					
66	Subsidie kadervorming		9.500	9.500	9.500	9.500					
67	Subsidie incidentiele activiteiten		7.360	7.360	7.360	7.360					
68	Deskundighedsbevordering en subsidie kadervorming		10.000	10.000	10.000	10.000					
Totaal thema 3			83.165	81.332	79.499	79.499	0	0	0	0	0

Thema 4: Vrijtijdsbesteding													
Onomschrijving	Subomschrijving	Begrote eenmalige	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2011	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2012	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2013	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2014	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2015	Begrote jaarlijkse structurele Inkomsten 2011	Begrote jaarlijkse structurele Inkomsten 2012	Begrote jaarlijkse structurele Inkomsten 2013	Begrote jaarlijkse structurele Inkomsten 2014	Begrote jaarlijkse structurele Inkomsten 2015	Enmalige bijdrage derden
69	Subsidies jeugdverenigingen		13.000					13.000					
70	Lokaal gezondheidsbeleid		5.000					5.000					
71	Theaterklasse		1.425					1.425					
72	Budgetsubsidie amateurnitsische kunstbeoefening		37.000					37.000					
73	Kempen FM		2.375					2.375					
74	I Schouw		21.586					21.586					
75	Jong Nederland Reusel		6.732					6.732					
76	Jeugdvakantiewerk L. Mierde		807					807					
77	Jeugdvakantiewerk H. Mierde		760					760					
78	Jeugdvakantiewerk Hulsel		522					522					
79	St. Jeugdbelangen Reusel		3.824					3.824					
80	Heemkunde De Mierden		2.350					2.350					
81	Stichting Museum "De bewegingen jaren 1939-1950"		4.750					4.750					
82	Toeristisch-recreatief actieplan		5.000					5.000					
83	Beheer wandelroutenetwerk		1.000					1.000					
84	Bidragelokale toeristische adviesraad (LTA)		3.000					3.000					
85	Bidragel SRE toerisme		14.000					14.000					
86	Bidragel Grenspark de Kempden		2.000					2.000					
Totaal thema 4			0	125.131	125.131	125.131	125.131	125.131	0	0	0	0	0
Thema 5: Toegankelijkheid													
Onomschrijving	Subomschrijving	Begrote eenmalige	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2012	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2013	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2014	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2015	Begrote jaarlijkse structurele Inkomsten 2012	Begrote jaarlijkse structurele Inkomsten 2013	Begrote jaarlijkse structurele Inkomsten 2014	Begrote jaarlijkse structurele Inkomsten 2015	Enmalige bijdrage derden		
87	Gespecialiseerde jeugvolw werk MEE		12.492					12.492					
88	Stichting Vluchtelingenwerk		1.000					1.000					
89	Stichting Leergeld		2.800					2.800					
90	Stichting Kompas Bladel		950					950					
91	Gehandicaptenplatform		950					950					
92	Rode Kruis afd. De Zaligheden: project Samenpraak		167					167					
93	Subsidie voedselbank		2.000					2.000					
94	Bijzondere bijstand / minimaalbeleid		114.000					105.000			25.000		
95	Schuldhelpverlening		28.000					29.000					
96	Langdurigheidstoeslag		10.000					10.000					
Totaal thema 5			0	172.359	166.359	166.359	167.359	25.000	25.000	25.000	25.000	0	

Thema 6: Zelfstandig blijven												
Omschrijving	Subomschrijving	Begrote eenmalige	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2012	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2013	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2014	Begrote jaarlijkse structurele uitgaven 2015	Begrote jaarlijkse structurele inkomsten 2012	Begrote jaarlijkse structurele inkomsten 2013	Begrote jaarlijkse structurele inkomsten 2014	Begrote jaarlijkse structurele inkomsten 2015	Eenmalige bijdrage derden	
97	Exploitatiekosten Loket van A tot Z		8.000	8.000	8.000	8.000						
98	Kosten handicapenparkeerkaarten		6.000	6.000	6.000	6.000	5.000	5.000	5.000	5.000		
99	ISD Individuele voorzieningen Wmo		127.000	129.000	131.000	133.000						
100			146.000	140.000	134.000	137.000						
101			217.000	217.000	216.000	216.000	190.000	195.000	195.000	195.000		
102	Hulp bij het huishouden		1.174.000	1.210.000	1.216.000	1.231.000						
103	CVV 65+		96.000	89.000	82.000	84.000	895.000	895.000	895.000	895.000		
104	WMO budget uit A.U.											
105	Leerlingenvervoer		315.000	265.000	265.000	265.000						
106	Reumapatiëntenvereniging		600	300	0	0						
107	Dommelregio: AMW + kwetsbaren + jeugd		102.443	102.443	102.443	102.443						
108	Hulpverlening aan kwetsbare groepen en individuen		15.000	15.000	15.000	15.000						
109	Collectieve preventie en clientondersteuning door de GGZ		7.626	7.626	7.626	7.626						
Totaal thema 6			2.214.669	2.189.369	2.183.069	2.205.069	1.090.000	1.095.000	1.095.000	1.095.000	1.095.000	0

3.3 Nadeelgemeente

Uit bovenstaand overzicht is helder af te lezen dat de Wmo-uitkering, die de gemeente als integratie-uitkering binnen de algemene uitkering uit het gemeentefonds ontvangt, slechts een klein gedeelte van de totale Wmo taakvelden betreft. De Wmo-uitkering heeft uitsluitend betrekking op de thema's 3 en 6 (het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking ten behoeve van het behoud van hun zelfstandigheid of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer). Als we de kosten van de Wmo-taken beschouwen ten opzichte van de uitkering die we daarvoor van het rijk ontvangen, dan zien we dat de Wmo-uitkering, die Reusel-De Mierden ontvangt, niet toereikend is om de kosten te dekken. Als we alléén al de kosten van Hulp bij het Huishouden (HbH) bezien, dan constateren we dat die alleen al de Wmo-uitkering al overtreffen. Reusel-De Mierden is dus een zgn. "nadeelgemeente" en het ziet er helaas niet naar uit dat daarin de komende jaren verandering gaat komen.

Dat nadeel wordt veroorzaakt door de wijze waarop de Wmo-gelden landelijk worden verdeeld. Dat gebeurt op basis van een aantal algemene criteria, zoals het aantal inwoners in een bepaalde leeftijdsgroep of het aantal mensen met een laag inkomen. Die criteria zijn echter niet de enige maatgevende factor voor het uitgavniveau. Het kan dus zijn dat een gemeente –in verhouding tot andere gemeenten- méér inwoners heeft die recht hebben op Wmo-ondersteuning, terwijl dat niet in de criteria terugkomt. Samen met andere nadeelgemeenten blijven wij ons inzetten om tot een rechtvaardiger verdeling van Wmo-gelden te komen en dus tot terugdringing van ons nadeel, maar datgene wat daartoe tot dusverre in is bereikt is marginaal.

3.4 AWBZ-decentralisering

Nieuwe taken worden vanuit het rijk overgeheveld naar de gemeenten, zoals taken, welke nu nog onder de AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten) vallen. Meer specifiek gaat het dan om de functie "begeleiding". Daarbij is het voorsnog onduidelijk hoeveel geld de gemeenten gaan krijgen om die nieuwe taken uit te voeren. Wèl is duidelijk dat bij dit soort decentralisaties een efficiencykorting wordt toegepast, vanuit de gedachte dat gemeenten het op zijn minst net zo goed kunnen doen met minder geld (efficiënter dus). Of dat ook in werkelijkheid het geval zal zijn, is thans nog gissen. In hoeverre inkomsten en uitgaven elkaar opheffen hangt zowel af van de hoogte van de inkomstenstroom als van de hoogte van de uitgaven, welke onder meer beïnvloedbaar zijn door het ambitieniveau dat de gemeente in de nieuwe taken gaat leggen.

Samen met het feit dat onduidelijk is hoe groot op macroniveau de inkomstenstroom zal zijn voor de nieuwe taken, is het eveneens onduidelijk op welke wijze de desbetreffende gelden over de gemeenten zullen worden verdeeld. Daarvoor zal een landelijke maatstaf of norm worden gehanteerd en dan is het per definitie zo, dat er gemeenten zijn die zowel in positieve als in negatieve zin afwijken van die norm. Er zullen dus voor- en nadeelgemeenten zijn en het is nu nog niet te zeggen tot welke categorie de gemeente Reusel-De Mierden zal gaan behoren.

3.5 Uitvoeringskosten en andere kosten

Bij alle taken, die de gemeente uitvoert –en dus ook bij de Wmo–, is sprake van twee soorten van kosten. Aan de ene kant zijn er de directe kosten, welke verbonden zijn aan een voorziening (bijv. de kosten van hulp bij het huishouden of de kosten van subsidie aan een ouderenvereniging). Aan de andere kant zijn er ook uitvoeringskosten. Dat zijn de kosten van (ambtelijk) personeel voor de intake en afhandeling van aanvragen, de opstelling van beleid et cetera. Op die personele kosten zit dan ook nog een opslag voor overhead (de kosten van het gebouw, de computers, de kopieën, gas, elektra e.d., maar ook de kosten van bijv. de leidinggevend en bestuurlijke kosten). Het thans voorliggende plan beoogt beide soorten van kosten zoveel mogelijk te beheersen en daar steeds het meest gunstige evenwicht tussen te vinden. Dat betekent dat op onderdelen gekozen wordt voor méér uitvoeringskosten, waardoor de andere kosten afnemen en er uiteindelijk per saldo een voordeel ontstaat.

Overigens wordt een deel van de uitvoeringskosten gemaakt op het niveau van de gemeente (met name Loket van A tot Z), maar een deel wordt gemaakt op het niveau van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK), waar binnen de ISD (Intergemeentelijke Sociale Dienst) de administratieve afhandeling van de Wmo plaatsvindt (beschikkingen, betalingen etc.). Zowel binnengemeentelijk als op GRSK-niveau probeer wij de kosten zo laag mogelijk te houden. Via begrotingen en rapportages vanuit de GRSK houden wij zicht op die kostenontwikkeling. Op de diverse posten in de begroting moeten de kosten zo reëel mogelijk zichtbaar zijn en moet dus op termijn ook zichtbaar zijn waar kosten stijgen en waar deze dalen.

3.6 De Wmo-uitkering in de komende jaren

Op basis van de zgn. meicirculaire 2011 inzake de gemeentefondsuitkeringen, wordt de integratie-uitkering Wmo voor de komende jaren geraamd op

€ 871.935 in 2011 (was € 901.172 op basis van de meicirculaire 2010) en € 894.728 in 2012 en volgende jaren.

Bijstelling vindt plaats via de circulaires inzake de ontwikkelingen in het gemeentefonds. De genoemde bedragen voor 2012 en volgende jaren kunnen dus nog meerdere malen bijgesteld worden.

Duidelijk is in elk geval dat er eerder teruggang dan vooruitgang in deze inkomstenstroom zit. Op basis van de septembercirculaire 2011 zijn de Wmo-uitkeringen slechts marginaal aangepast (-/- € 1.000 per jaar).

3.7 De uitgaven Wmo in de toekomst

De uitdaging voor de toekomst is om zo goed mogelijke voorzieningen te blijven realiseren binnen de krappe gemeentelijke financiën. Hoe de Wmo-uitgaven zich de komende jaren zullen gaan ontwikkelen, laat zich moeilijk voorspellen. Verschillen factoren spelen daarbij een rol, zoals:

- Vergrijzing
- Prijs van voorzieningen / marktwerking
- Eigen verantwoordelijkheden
- Kanteling
- Versterking sociale structuren in woonkernen
- Overdracht van taken van rijk en provincie
- Preventie

Bij dat alles blijft gelden dat de gemeenteraad het budgetrecht heeft. In dit hoofdstuk zijn bedragen opgenomen uit de begroting 2012-2015, die op dat moment nog een conceptstatus had. Vaststelling door zowel college als raad moest derhalve nog plaatsvinden. Daarbij geldt vanzelfsprekend dat de raad het orgaan is dat –nu en in de toekomst– gaat over budgetten. Dat budgetrecht betreft natuurlijk budgetten om zaken te kunnen realiseren, maar dat zelfde budgetrecht geldt ook voor de vermindering van budgetten als de raad dat noodzakelijk acht om financiële redenen of om andere voor de raad belangrijke redenen. Daarbij moet de raad zaken tegen elkaar kunnen afwegen en dit beleidsplan beoogt mede om de raad voldoende informatie te verschaffen om die afwegingen bewust en weloverwogen te doen.

Al met al zal het –gegeven de budgettaire beperkingen– erg moeilijk zijn om extra middelen vrij te maken voor de Wmo. Desalniettemin kiest de gemeente Reusel-De Mierden ervoor om het in deze nota vastgelegde beleid voor 100% na te streven en uit te voeren.

DEEL 4 COMMUNICATIE

4. Communicatie

Het behoeft geen betoog dat de communicatie rondom de Wmo zorgvuldig dient te gebeuren. In deze communicatieparagraaf wordt aangegeven hoe de communicatie rond de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van de Wmo in de gemeente wordt georganiseerd.

4.1 Communicatie bij ontwikkeling Wmo beleidsplan

Met het project 'De Kanteling' wordt een verandering in de manier van werken van de medewerkers van de gemeente, ketenpartners én een andere denk- en handelwijze van inwoners nagestreefd. De gemeente Reusel-De Mierden heeft alle betrokken partijen de kans geven om actief te participeren. Dit maakt de kans groter dat de verandering in denk- en handelwijze succesvol wordt doorgevoerd. Ter voorbereiding op het beleidsplan Wmo 2012-2015 zijn er dan ook diverse bijeenkomsten georganiseerd.

- Op 10 mei heeft de raad tijdens een speciaal ingelast spreekuur de mogelijkheid gehad vragen te stellen over de evaluatie en de notitie over speerpunten en nieuwe thema's.
- Op 19 mei heeft een werkbijeenkomst plaatsgevonden met de raad en duo commissieleden. Tevens waren hier leden van de adviescommissie Wonen Zorg en Welzijn en leden van de dorpsraden uit de kernen bij aanwezig. De evaluatie van het Wmo beleidsplan en de notitie met speerpunten en nieuwe thema's stond op de agenda.
- Tijdens een tweede werkbijeenkomst op 6 juni 2011 zijn de thema's door de raad verder uitgediept. Per thema zijn maatschappelijke effecten en bijbehorende aandachtspunten benoemd (het verslag van beide werkbijeenkomsten is als bijlage toegevoegd).
- Er heeft een overleg plaatsgevonden met ketenpartners waarin de thema's en nieuwe speerpunten zijn besproken. Ketenpartners hebben op basis van hun expertise aanbevelingen gedaan.
- Om de integraliteit te waarborgen binnen het Wmo beleidsplan zijn er overleggen geweest met collega's van de afdeling Inwoners en Bedrijven, de afdeling Ruimte en de afdeling Bestuursondersteuning.
- Het plan heeft 6 weken ter inzage gelegen voor inwoners. Tevens is tijdens deze inspraakperiode iedere week een prikkelende one-liner in D'n Uitkijk geplaatst, met een verwijzing naar het Wmo-beleidsplan en de vraag hier op te reageren of ideeën bekend te maken.
- Op internet is iedere week op de homepage een poll geplaatst met de stelling die ook in D'n Uitkijk stond.
- In elke kern is een ideeënbus geplaatst.
- Om inwoners ook de kans te geven persoonlijk informatie in te winnen of de ideeën of zorgen te bespreken is er op 31 oktober 2011 een inloopsprekuur georganiseerd op het gemeentehuis.

Alle inspraakreacties zijn indien mogelijk meegenomen in het Wmo beleidsplan 2012-2015.

4.2 Communicatie tijdens de uitvoering

Per aandachtsveld en bijbehorende activiteiten moet worden bekeken op welke manier communicatie ingezet gaat worden. Welke middelen dienen wanneer ingezet te worden om het gewenste resultaat te behalen bij de doelgroep. Bij middelen kan men denken aan:

- berichtgeving in de lokale en landelijke media;
- berichtgeving via de website van de gemeente of van de betrokken instellingen;
- communicatie via de adviescommissie WZW en dorpsraden;
- informatieavonden;
- folder of nieuwsbrief.

Wanneer een gedragsverandering bereikt moet worden is persoonlijke communicatie onontbeerlijk. Hierbij is de face-to-face communicatie van de medewerkers van de organisatie met de inwoners zeer belangrijk. Deze communicatie wordt de komende beleidsperiode met name ingezet bij het overbrengen van het gedachtegoed van De Kanteling.

In 2010 en 2011 is er veel geïnvesteerd om de medewerkers van het Loket van A tot Z te trainen en te coachen om vraaggericht te werken. Voor de beleidsperiode 2012-2015 is bewustwording van het gedachtegoed van De Kanteling van de inwoners en ketenpartners een speerpunt. Om deze bewustwording te creëren dient een externe communicatietraject ontwikkeld te worden. Het bedenken, opzetten en uitvoeren hiervan kost tijd en geld. Er wordt bekeken of dit Kempensbreed opgepakt kan worden. Op deze manier kunnen de kosten en uren verdeeld worden over de deelnemende gemeenten.

4.3 Communicatie bij evaluatie van het Wmo beleidsplan

Om te beoordelen of het gewenste resultaat is behaald, is het van belang dat na afloop van het traject een evaluatie plaatsvindt. Daarnaast heeft de raad aangegeven het ook belangrijk te vinden tussentijds te evalueren om te bepalen of de juiste koers wordt gevaren of dat deze tussentijds bijgesteld moet worden.

Tussentijdse evaluatiemomenten

Aan het eind van ieder jaar wordt in een werkbijeenkomst met de raad, adviescommissie WZW en dorpsraden besproken wat goed loopt en wat beter kan. Op basis van de uitkomsten blijft de strategie gehandhaafd of wordt deze tussentijds bijgesteld.

Daarnaast wordt er met de ketenpartners en met de betrokken medewerkers van de gemeente geëvalueerd. Hierbij wordt ook gekeken of beleid ontbreekt of aangepast moet worden.

Evaluatie 2015 (eind van het traject)

Aan het einde van de beleidsperiode wordt in een werkbijeenkomst met de raad, adviescommissie WZW en dorpsraden de evaluatie besproken. Naast een inhoudelijke evaluatie, zal ook de opzet van het Wmo beleidsplan geëvalueerd worden.

